

บทนำ

ปัญหาทางแรงงานที่เกิดขึ้นในประเทศไทยส่วนมากมักจะมีสาเหตุมาจากการที่นายจ้างหรือลูกจ้างเรียกร้องแต่สิทธิแต่ไม่ค่อยจะรู้จักหน้าที่ต่างฝ่ายต่างมุ่งที่จะแสวงหาผลประโยชน์ของตนแต่ฝ่ายเดียวโดยไม่ค่อยจะคำนึงถึงว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องได้รับความเสียหายอย่างไรหรือไม่ แม้รัฐจะได้ตรากฎหมายแรงงานสัมพันธ์ออกมาใช้เพื่อกำหนดสิทธิของลูกจ้างและนายจ้างในการก่อตั้งองค์การลูกจ้างหรือองค์การนายจ้าง สิทธิในการยื่นข้อเรียกร้องและเจรจาเพื่อจัดทำข้อตกลงรวม สิทธิในการดำเนินการฟ้องร้องหรือเป็นพยานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือศาลแรงงาน ฯลฯ และรวมทั้งบทบัญญัติเรื่องการกระทำอันไม่เป็นธรรมเพื่อคุ้มครองสิทธิดังกล่าวไว้ด้วยก็ตาม ปัญหาเรื่องการกระทำอันไม่เป็นธรรมก็ยังคงมีอยู่เสมอมา ส่วนมากเกิดจากการที่คูกรณีทั้งฝ่ายลูกจ้างและนายจ้างกระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามที่กฎหมายบัญญัติไว้

อย่างไรก็ดี ยังมีจำนวนอีกไม่น้อยที่เป็นการกระทำในลักษณะที่หาความเป็นธรรมไม่ได้ แต่กฎหมายมิได้บัญญัติห้ามไว้ เช่นนายจ้างเข้าครอบงำ (dominate) ในการดำเนินการของสหภาพแรงงาน ฯลฯ ในทำนองเดียวกัน บทบัญญัติเรื่องการกระทำอันไม่เป็นธรรมที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นบทบัญญัติห้ามมิให้นายจ้างกระทำ แต่ข้อห้ามมิให้ลูกจ้าง หรือองค์การลูกจ้างกระทำนั้นอยู่ในวงจำกัดแคบมาก โอกาสที่ลูกจ้างฝ่าฝืนกฎหมายและเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมนั้นจึงเกิดขึ้นได้ยาก ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันเสมอมาว่าบทบัญญัติเรื่องการกระทำอันไม่เป็นธรรมไม่ให้ความเป็นธรรมแก่นายจ้างเท่าที่ควร ซึ่งนับเป็นข้อบกพร่องของกฎหมายที่ควรจะมีการพิจารณาแก้ไขโดยเร็ว ประกอบกับความรุ้ความเข้าใจของนายจ้าง และลูกจ้างในกฎหมายว่าด้วยการกระทำอันไม่เป็นธรรมยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ผู้เขียนจึงได้จัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ขึ้น

โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพิจารณาหาขอบพรวงของกฎหมายว่าด้วยการกระทำอันไม่เป็นธรรม ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันอย่างละเอียดเพื่อนำเสนอปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในเรื่องนี้ต่อไป และต้องการแสดงให้เห็นแนวการตีความกฎหมายเรื่องการกระทำอันไม่เป็นธรรมของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่นายจ้างและลูกจ้างด้วย

ในการพิจารณาหาขอบพรวงนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์กฎหมายว่าด้วยการกระทำอันไม่เป็นธรรมของประเทศไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเปรียบเทียบกับหลักสากลขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สาธารณรัฐจีน และฟิลิปปินส์ รวมทั้งความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในดานการแรงงานสัมพันธ์ ตำรา หรือบทความทางวิชาการอื่น ๆ เพื่อพิจารณาหามาตรการและแนวคิดที่ดีในเรื่อง บทบัญญัติว่าด้วยการกระทำอันไม่เป็นธรรมที่เหมาะสมกับประเทศไทย มาปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการกระทำอันไม่เป็นธรรมของประเทศไทยฉบับปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น